

Váš dopis zn./ze dne:

MD-58376/2025-910/8

Č. j.:

MHMP 150925/2026

Sp. zn.:

S-MHMP 1086922/2025

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Vendula Bušková

236 003 302

Počet stran/příloh: 10/0

Datum:

2. 3. 2026

Změna závazného stanoviska Úřadu městské části Praha 16 vydaného ke kácení dřevin – Optimalizace trati Černošice (včetně) – Odb. Berounka (mimo)

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „OCP MHMP“) jako příslušný nadřízený správní orgán podle § 149 odst. 7 a § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 31 odst. 1 a § 81 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a ve spojení s ust. § 19 odst. 5 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů, **na základě žádosti** Ministerstva dopravy (dále jen „MD“) **posoudil závazné stanovisko** vydané odborem výstavby, dopravy a životního prostředí Úřadu městské části Praha 16 (dále jen „OŽP ÚMČ Praha 16“) podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), **ze dne 30. 3. 2023 pod č. j. 07027/2023/OŽP** pro účely územního řízení pro veřejně prospěšnou stavbu s názvem „Optimalizace trati Černošice (včetně) – Odb. Berounka (mimo)“, podle projektové dokumentace zpracované společností SUDOP PRAHA a.s., 12/2019, aktualizace 10/2022,

a podle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu výše uvedené závazné stanovisko OŽP ÚMČ Praha 16 mění tak, že celá výroková část následující za slovem „souhlasí“ zní nově takto:

„s kácením těchto dřevin a zapojených porostů:

na parc. č. 2647/1, k. ú. Radotín:

č. 207 trnovník akát/Robinia pseudoacacia – porost o ploše 100 m²

č. 208 trnovník akát/Robinia pseudoacacia – porost o ploše 80 m²

č. 209 javor babyka/Acer campestre 2 x o obvodech 150 cm

č. 210 javor babyka/Acer campestre 1 x o obvodu 130 cm, 2 x o obvodech 100 cm

č. 211 habr lesní/Carpinus betulus 1 x o obvodu 160 cm

č. 212 ořešák královský/Juglans regia – porost o ploše 10 m²

č. 213 dub letní/Quercus robur 1 x o obvodu 295 cm

- č. 214 růže šípková/*Rosa canina* – porost o ploše 30 m²
- č. 215 trnovník akát/*Robinia pseudoacacia* – porost o ploše 75 m²
- č. 216 dub letní/*Quercus robur* 1 x o obvodu 165 cm, 1 x o obvodu 191 cm
- č. 217 dub letní/*Quercus robur* 2 x o obvodu 130 cm, 3 x o obvodu 140 cm
- č. 221 brslen obrovský/*Euonymus europaeus* – porost o ploše 45 m²
- č. 224 hloh, trnovník akát, javor babyka – porost o ploše 235 m²
- č. 225 trnovník akát/*Robinia pseudoacacia* – porost o ploše 130 m²
- č. 226 hloh/*Crataegus* sp. – porost o ploše 45 m²
- č. 228 ořešák královský/*Juglans regia* 1 x o obvodu 150 cm
- č. 230 hloh/*Crataegus* sp. – porost o ploše 105 m²
- č. 232 slivoň/*Prunus* sp. – porost o ploše 45 m²
- č. 234 slivoň/*Prunus* sp – porost o ploše 85 m², bez černý/*Sambucus nigra* – porost o ploše 85 m²
- č. 237 bez černý – porost o ploše 30 m², slivoň – porost o ploše 30 m², růže šípková – 30 m²
- č. 238 hloh/*Crataegus* sp. – porost o ploše 60 m²
- č. 239 bez černý/*Sambucus nigra* – porost o ploše 30 m²
- č. 249 líska obecná/*Corylus avellana* – porost o ploše 20 m²
- č. 251 ořešák královský/*Juglans regia* 1 x o obvodu 97 cm
- č. 253 bez černý/*Sambucus nigra* – porost o ploše 10 m², líska obecná/*Corylus avellana* – porost o ploše 10 m²
- č. 256 hloh/*Crataegus* sp. – porost o ploše 5 m²
- č. 257 bez černý/*Sambucus nigra* – porost o ploše 40 m², javor jasanolistý – porost o ploše 40 m², ořešák královský – porost o ploše 40 m², hloh sp. – porost o ploše 40 m², škumpa ocetná – porost o ploše 30 m²
- č. 259 bez černý/*Sambucus nigra* – porost o ploše 10 m²

na parc. č. 2507, k. ú. Radotín:

- č. 219 jírovec maďal/*Aesculus hippocastanum* 1 x o obvodu 130 cm
- č. 220 slivoň, bez černý, růže šípková, hloh, svída krvavá – porost o ploše 520 m²
- č. 222b jírovec maďal/*Aesculus hippocastanum* 1 x o obvodu 140 cm
- č. 222 slivoň, švestka, javor jasanolistý, bez černý, hloh – porost o ploše 430 m²

na parc. č. 1534/1, k. ú. Radotín:

- č. 223 slivoň, švestka, javor jasanolistý, bez černý, hloh – porost o ploše 940 m²
- č. 223c jírovec maďal/*Aesculus hippocastanum* 1 x o obvodu 130 cm

na parc. č. 3113/1, k. ú. Radotín:

- č. 223b slivoň, švestka, javor jasanolistý – porost o ploše 125 m²

na parc. č. 1535, k. ú. Radotín:

- č. 223d slivoň, švestka, javor jasanolistý – porost o ploše 75 m²
- č. 227 slivoň 4 x o obvodech 90 cm, porost o ploše 45 m², trnovník akát/*Robinia pseudoacacia* 2 x o obvodech 90 cm, 1 x o obvodech 100 cm

na parc. č. 1110/11, k. ú. Radotín:

- č. 229 trnovník akát/*Robinia pseudoacacia* – porost o ploše 160 m²
- č. 229b trnovník akát/*Robinia pseudoacacia* 2 x o obvodu 100 cm, 1 x o obvodu 90 cm

na parc. č. 1110/36, k. ú. Radotín:

- č. 229d trnovník akát, javor babyka – porost o ploše 445 m²

na parc. č. 1110/10, k. ú. Radotín:

č. 229f trnovník akát, javor babyka – porost o ploše 250 m²

na parc. č. 1647/1, k. ú. Radotín:

č. 229c trnovník akát, hloh, slivoň – porost o ploše 285 m²

na parc. č. 1649/3, k. ú. Radotín:

č. 229e trnovník akát/Robinia pseudoacacia – porost o ploše 35 m²

na parc. č. 2564/2, k. ú. Radotín:

č. 235 jabloň domácí/Malus domestica – porost o ploše 10 m²

č. 236 jabloň domácí/Malus domestica – porost o ploše 10 m²

č. 237b javor babyka, švestka domácí – porost o ploše 105 m²

na parc. č. 2647/2, k. ú. Radotín:

č. 231 hrušeň obecná/ Pyrus communis 1 x o obvodu 140 cm

na parc. č. 2567, k. ú. Radotín:

č. 233 ořešák královský/Juglans regia – porost o ploše 10 m²

na parc. č. 1647/3, k. ú. Radotín:

č. 232b ořešák královský/Juglans regia 1 x o obvodu 200 cm

na par. 2561/2, k. ú. Radotín:

č. 244 ořešák královský/Juglans regia 1 x o obvodu 135 cm

č. 240, 241, 242, 245, 246, 247, 248 – jabloň domácí/Malus domestica 7 x porost o plochách 10 m² (tj. 70 m²)

č. 243 zlatice prostřední/ Forsythia × intermedia – porost o ploše 15 m²

č. 250 jabloň domácí/Malus domestica 1 x o obvodu 90 cm

na par. 2561/3, k. ú. Radotín:

č. 252 ořešák královský/Juglans regia 1 x o obvodu 139 cm

č. 254 ořešák královský/Juglans regia – porost o ploše 10 m²

č. 255 ořešák královský/Juglans regia 1 x o obvodu 82 cm

č. 258 jabloň domácí/Malus domestica 1 x o obvodu 90 cm

na parc. č. 1110/2, k. ú. Radotín:

č. 260 bez černý/Sambucus nigra – porost o ploše 45 m²

č. 261 slivoň/Prunus sp. – porost o ploše 20 m²

(obvody kmenů jsou měřeny ve výčetní výšce 1,3 m nad zemí, čísla dřevin dle dendrologického průzkumu – Soupis mimolesní zeleně v prostoru stavby)

a to za těchto podmínek:

1. Kácení je možné až po vzniku práva provést výše uvedený stavební záměr podle stavebního zákona.

2. Kácení lze provést pouze v období vegetačního klidu, tj. od 1. 11. do 31. 3. kalendářního roku.“

Odůvodnění

V současné době je účinný nový zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů, podle jehož přechodného ustanovení § 19 odst. 5 se v *řízeních o opravných prostředcích, jakož i při dalších postupech souvisejících s přezkumem správnosti a zákonnosti nebo změnou*

správních úkonů, namísto nichž se vydává jednotné environmentální stanovisko, vydaných podle dosavadních právních předpisů přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona postupuje podle dosavadních právních předpisů. Proto OCP MHMP posuzuje napadené závazné stanovisko podle právních předpisů účinných do 31. 12. 2023.

OŽP ÚMČ Praha 16 vydal dne 30. 3. 2023 pod č. j. 07027/2023/OŽP závazné stanovisko orgánu ochrany přírody dle § 8 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny ke kácení dřevin v souvislosti se stavbou „Optimalizace trati Černošice (včetně) – Odb. Berounka (mimo)“.

Uvedené závazné stanovisko bylo podkladem rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu (dále též jen „KUSK“) ze dne 19. 6. 2025, č. j. 087432/2025/KUSK, sp.zn. SZ 048008/2023/KUSK ÚSŘ/FB, kterým bylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby dopravní infrastruktury „Optimalizace trati Černošice (včetně) – odb. Berounka (mimo)“ a současně bylo povoleno kácení dřevin v souvislosti s touto stavbou.

Proti tomuto rozhodnutí podali účastníci řízení odvolání, v nichž žádají přezkoumání stanoviska OŽP ÚMČ Praha 16.

MD postupovalo podle ust. § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle nějž jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá si odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. tj. v daném případě od OCP MHMP.

OCP MHMP si vyžádal od OŽP ÚMČ Praha 16 spisový materiál, na základě kterého bylo závazné stanovisko ke kácení dřevin vydáno, a tento poté posoudil.

OCP MHMP vycházel z těchto podkladů:

- 1) žádost Ministerstva dopravy č. j. MD-58376/2025-910/8, sp. zn. MD/58376/2025/910 ze dne 30. 10. 2025 o změnu nebo potvrzení závazného stanoviska OŽP ÚMČ Praha 16,
- 2) závazné stanovisko OŽP ÚMČ Praha 16 č. j. 07027/2023/OŽP ze dne 30. 3. 2023,
- 3) rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu č. j. 087432/2025/KUSK, sp.zn. SZ 048008/2023/KUSK ÚSŘ/FB, ze dne 19. 6. 2025, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby „Optimalizace trati Černošice (včetně) – odb. Berounka (mimo)“ a současně bylo povoleno kácení dřevin,
- 4) odvolání účastníků řízení (Mgr. Libuše Maxová, Kvalitní životní prostředí města Černošice, z.s., Ing. Kamila Holubová, Spolek na ochranu kvality života v okolí železnice v Černošicích),
- 5) vyjádření žadatele k podaným odvoláním,
- 6) spisová dokumentace OŽP ÚMČ Praha 16 k vydanému závaznému stanovisku, včetně:
 - a. žádost o vydání závazného stanoviska,
 - b. CD s projektovou dokumentací stavby,
 - c. E.5.4 Dendrologický průzkum (Technická zpráva, výkresy 4, 5, 6 – Situace mimolesní zeleně)
 - d. hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, zpracované Ex projekt s.r.o., Mgr. M. Fialová, Ph.D., 08/2021 (dále též jen „biologické hodnocení“).

K obsahu spisu

OŽP ÚMČ Praha 16 obdržel dne 1. 2. 2023 žádost o vydání závazného stanoviska ke kácení dřevin. Žadatelem je Správa železnic, státní organizace, IČO: 70994234, která je zastoupena společností SUDOP PRAHA, a.s., IČO: 25793349. Součástí žádosti byla též projektová dokumentace na CD včetně části E.5.4 Dendrologický průzkum (Technická zpráva, výkresy 4, 5, 6 – Situace mimolesní zeleně).

Usnesením ze dne 1. 3. 2023 byla prodloužena 30denní lhůta pro vydání závazného stanoviska na 60 dní, a to v souladu s § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), protože se jedná o zvlášť složitý případ (objemnost stavby i projektové dokumentace, množství dřevin).

Závazné stanovisko vydal dne 30. 3. 2023 OŽP ÚMČ Praha 16 jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 8 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého je ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

OŽP ÚMČ Praha 16 v závazném stanovisku vydal souhlas s kácením (blíže nespecifikovaných – *pozn. OCP MHMP*) dřevin a zapojených porostů dřevin, rostoucích na (také nijak nespecifikovaných – *pozn. OCP MHMP*) pozemcích v k. ú. Radotín, a to za stanovených podmínek: (1.) kácení je možné až po vzniku práva provést stavební záměr, (2.) kácení je možné provést pouze v období od 1. 11. do 31. 3., (3.) zachované dřeviny budou ochráněny v souladu s normou ČSN 839061 Technologie vegetačních úprav v krajině – ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích, (4.) soupis kácených dřevin a porostů bude aktualizován a v rámci stavebního řízení předložen orgánu ochrany přírody jako podklad pro vydání závazného stanoviska ke kácení, zároveň bude v návaznosti na aktualizovaný seznam navržen rozsah náhradní výsadby.

Žádost o vydání závazného stanoviska musí dle vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o ochraně dřevin“), obsahovat:

- a) označení katastrálního území a parcely, na které se dřeviny nachází, stručný popis umístění dřevin a situační zakres,
- b) doložení vlastnického práva či nájemního nebo užívatelského vztahu žadatele k příslušným pozemkům, nelze-li je ověřit v katastru nemovitostí, včetně písemného souhlasu vlastníka pozemku s kácením, není-li žadatelem vlastník pozemku; to neplatí pro žádost o povolení kácení dřevin nebo o závazné stanovisko ke kácení dřevin v souvislosti se záměrem, pro který je zvláštním právním předpisem stanoven účel vyvlastnění,
- c) specifikaci dřevin, které mají být káceny, zejména druhy, popřípadě rody dřevin, jejich počet a obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí; pro kácení zapojených porostů dřevin lze namísto počtu kácených dřevin uvést výměru kácené plochy s uvedením druhového, popřípadě rodového zastoupení dřevin a
- d) zdůvodnění žádosti.

Tyto náležitosti jsou ve spise doloženy. Součástí spisu je dendrologický průzkum E.5.4. s technickou zprávou, soupisem mimolesní zeleně v prostoru stavby a výkresy č. 4, 5 a 6 se zákresem dřevin. Stavba se umísťuje na více katastrálních územích (k. ú. Radotín a Černošice) a zasahuje též do ochranného pásma zvláště chráněného území – přírodní rezervace Staňkovka. Ke kácení dřevin tedy bylo vydáno více závazných stanovisek, každé ke dřevinám rostoucím na území příslušné městské části (OŽP ÚMČ Praha 16 v k. ú. Radotín) nebo obce (k. ú. Černošice), v ochranném pásmu přírodní rezervace Staňkovka vydal souhlas s kácením OCP MHMP pod č. j. MHMP 942553/2023 dne 4. 5. 2023.

Optimalizace trati Černošice – Beroun je veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury, která je součástí celostátní dráhy, 3. tranzitního železničního koridoru i transevropské dopravní sítě TEN-T. Stavba patří mezi veřejně prospěšné stavby ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, a naplňuje dle § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona definiční znaky jednoho z účelů vyvlastnění. Proto se na ni vztahuje výjimka dle § 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky o ochraně dřevin, tedy součástí žádosti nemusí být souhlasy vlastníků pozemků s kácením dřevin. Vlastníci dotčených pozemků jsou účastníky řízení před stavebním úřadem, kde mohou svá práva hájit (což, jak je vidět z podaných odvolání, činí).

Důvodem pro kácení dřevin je kolize s uvedenou stavbou. Kácení je nutné z důvodů bezpečnostních pro zachování rozhledových poměrů a zajištění stability drážního tělesa, úpravy mostů a propustků a výstavby nových mostních objektů, z důvodu zajištění přístupu k trati v rámci stavby, zajištění odstupové vzdálenosti od živých a neživých částí trakčního vedení ve smyslu TKP a odpovídajících normativů a z důvodu obnovy stávajícího tělesa dráhy a odvodnění.

K závaznému stanovisku

Ke kácení dřevin rostoucích mimo les je v souladu s ustanovením § 8 zákona o ochraně přírody a krajiny nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat jen ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Správní orgány rozhodující na úseku ochrany přírody a krajiny jsou povinny především střežit veřejný zájem na ochraně životního prostředí a vyvažovat jiné zájmy, které mohou být protichůdné k tomuto veřejnému zájmu. V případě rozhodování o povolení kácení dřevin orgán ochrany přírody musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom váží estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, jestli pokácení dřevin povolí, případně i rozhodnout o uložení náhradní výsadby a následné péči o ni, je-li to vzhledem k místním poměrům možné, s cílem dosáhnout přiměřené kompenzace vzniklé ekologické újmy. Zda důvody uvedené v žádosti o povolení kácení jsou závažné, je nutno vždy vztahovat k ochraně jiných veřejných nebo individuálních zájmů. Vyhodnocení vztahu ochrany dřevin a ochrany těchto jiných zájmů je pak nutno provést v rámci rozhodovací činnosti.

Stejně požadavky je nutno vztáhnout i na případy, kdy není vydáváno orgánem ochrany přírody samostatné rozhodnutí ve smyslu ust. § 67 an. správního řádu, ale je vydáváno závazné stanovisko dle ust. § 149 správního řádu.

OŽP ÚMČ Praha 16 v závazném stanovisku popisuje podklady pro jeho vydání, přičemž zásadní je dendrologický průzkum, situace mimolesní zeleně v km 10,6 – km 14,0 a projektová dokumentace ke stavbě. Z podkladů vyplývá nutnost kácení z důvodů bezpečnostních pro zachování rozhledových poměrů a zajištění stability drážního tělesa, úpravy mostů a propustků a výstavby nových mostních objektů, z důvodu zajištění přístupu k trati v rámci stavby, zajištění odstupové vzdálenosti od živých a neživých částí trakčního vedení ve smyslu TKP a odpovídajících normativů a z důvodu obnovy stávajícího tělesa dráhy a odvodnění.

OŽP ÚMČ Praha 16 ve výrokové části závazného stanoviska vůbec nedefinoval, které dřeviny mají být káceny (ani na kterých pozemcích rostou) a je k nim vydáváno souhlasné stanovisko. OŽP ÚMČ Praha 16 pouze uvedl, že souhlasí s kácením dřevin a zapojených porostů dřevin rostoucích na pozemcích v k. ú. Radotín. **Takový výrok je zcela nedostatečný a neurčitý.** Podle ust. § 149 odst. 2 správního řádu je obsah závazného stanoviska závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, v závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska. Předmět musí být tedy zcela přesně uveden. OCP MHMP proto závazné stanovisko změnil a do výrokové části uvedl konkrétní dřeviny i jejich umístění, k jejichž kácení byl dán souhlas.

OŽP ÚMČ Praha 16 stanovil v podmínce č. 4, že „*soupis kácených dřevin (s obvodem kmene větším než 80 cm) a zapojených porostů (o ploše větší než 40 m²) bude v k. ú. Radotín aktualizován a v rámci stavebního řízení předložen zdejšímu orgánu ochrany přírody jako podklad pro vydání závazného stanoviska ke kácení, zároveň bude v návaznosti na aktualizovaný seznam navržen rozsah náhradní výsadby*“. Z textu se jeví, že orgán ochrany přírody považoval toto závazné stanovisko za jakési „předběžné“ nezávazné vyjádření (i ve spisovém přehledu je uvedeno označení „předběžné“), které by teprve v budoucnu (až ve stavebním řízení) bylo nahrazeno definitivním konkrétním a přesným závazným stanoviskem. **Takový postup je však v rozporu s právními předpisy a není možný.**

Podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny je nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. Jak tedy z textu vyplývá, souhlas s kácením dřevin z důvodu stavby se vydává ve fázi územního řízení, případně společného územního a stavebního řízení. Již v této fázi musí být zřejmé, zda stavební záměr vyžaduje kácení dřevin, případně kterých. Povolení ke kácení dřevin vydává stavební úřad a je součástí výrokové části rozhodnutí v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. V další fázi povolování záměru, tedy ve stavebním řízení, již orgán ochrany přírody nevydává závazné stanovisko týkající se kácení dřevin. Podmínka, kterou OŽP ÚMČ Praha 16 stanovil, je tedy nezákonná. Proto ji OCP MHMP vypustil.

Vzhledem k tomu, že OŽP ÚMČ Praha 16 nespecifikoval dřeviny, k jejichž kácení dal souhlas, a ani v odůvodnění je nijak nepopsal, v závazném stanovisku zcela **chybí vyhodnocení jejich funkčního a estetického významu**. Proto OCP MHMP doplňuje odůvodnění závazného stanoviska následujícím textem:

Podle ust. § 8 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny lze povolení ke kácení dřevin vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Orgán ochrany přírody tedy může vydat příslušné povolení (souhlas) pouze tehdy, pokud v konkrétním případě existují závažné důvody pro pokácení dřevin rostoucích mimo les, přičemž závažnost těchto důvodů se vždy vztahuje k ochraně jiných veřejných nebo individuálních zájmů.

Žádost o kácení je podána z důvodu kolize se stavebním záměrem podle předložené dokumentace. Záměr obsahuje rekonstrukci železničního svršku na železniční trati z Radotína do Černošic, rekonstrukci železničního spodku, mostních objektů a trakčního vedení, rekonstrukci zastávek Černošice a Černošice-Mokropsy, odstranění vybraných přejezdů a u ostatních přejezdů jejich zabezpečení světelnými PZZ 3. kategorie se závorami. V úseku bude realizováno nové traťové zabezpečovací zařízení 3. kategorie se světelnými na sobě závislými trojznakovými návěstidly se zábrzdou vzdáleností 700 m. Délka úseku, ve kterém prochází záměr k. ú. Radotín (kromě trasy v ochranném pásmu PR Staňkovka) činí přibližně 1,1 km (viz Situace mimolesní zeleně v km 10,6 - 11,7 km).

Součástí projektové dokumentace je i biologické hodnocení, dle kterého jsou dotčené biotopy charakterizovány takto: v zastavěném území Mokrops, Černošic a Radotína se přírodní a přírodě blízké biotopy nenachází, trať je doprovázena ruderalní vegetací, resp. nálety pionýrských dřevin. Velmi hojně se šíří trnovník akát, dále lze zaznamenat dub letní, javory klen, mléč a babyka, bez černý, slivoň obecnou. Dřeviny jsou často propleteny porosty révy vinné a loubincem pětilístým. Součástí dokumentace stavby je také dendrologický průzkum vypracovaný Ing. Tomášem Adamem s datací k 12/2019, aktualizace 10/2022.

Dřeviny jsou ve své většině náletového původu, navazují na les přírodní rezervace Staňkovka (nacházející se mezi Radotínem a Černošicemi). Vyskytují se v bezprostřední blízkosti tělesa dráhy. Jsou v kolizi se záborem stavby, která je vedena v ose stávající železniční trati č. 171 Beroun – Praha. Odstraňované dřeviny nejsou příliš esteticky významné. Jejich odstranění nebude mít zásadní vliv na kompozici daného prostoru, estetické vnímání daného místa se nezmění.

Ekologická hodnota daných dřevin není příliš významná. I po jejich odstranění zde zůstává řada jiných obdobných jedinců, kteří plní funkci zeleně (rozsáhlý lesní porost tvořící přírodní rezervaci Staňkovka) a další mimolesní zeleň v blízkosti stávající dráhy (v intravilánu i mimo intravilán Radotína).

Funkční význam dřevin navržených ke kácení spočívá v tom, že se spolupodílejí na plnění funkcí zeleně (lesní i mimolesní) v bezprostřední blízkosti železniční trati i v navazujícím blízkém okolí. Na svém stanovišti dřeviny zajišťují formování příznivějšího porostního klimatu (vliv na zmenšení amplitudy teplot vzduchu, snižování radiační teploty, zvyšování vlhkosti vzduchu, ovlivňování rychlosti proudění vzduchu), plní funkci

zdravotně–hygienickou (ovlivňování plynného složení atmosféry, snižování prašnosti, hlučnosti, uvolňování biologicky aktivních látek), mají vodohospodářskou funkci a ekologickou. V tomto konkrétním případě plní dřeviny především funkci izolační a doprovodnou, oddělují stávající provoz dráhy od okolí.

Orgán ochrany přírody zvažoval na jedné straně veřejný zájem na zachování dřevin a zájem žadatele na jejich pokácení na straně druhé a vyhodnotil, že realizace záměru převáží. Trať je součástí celostátní dráhy, je zařazena do sítě TEN-T jako součást hlavní sítě nákladní dopravy a globální osobní dopravy. Její optimalizace a rekonstrukce je nutná pro její další fungování. Stavební záměr této veřejně prospěšné stavby byl vyhodnocen jako závažný důvod k povolení kácení dřevin.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny může orgán ochrany přírody uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. V případě dřevin určených ke kácení OCP MHMP konstatuje, že kácením dřevin dochází k určité ekologické újmě ve smyslu zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Ekologická újma je definována v ustanovení § 10 tohoto zákona jako ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti. Odstraněním posuzovaných dřevin dojde k ekologické újmě, tato zeleň tvoří lokální biotop. Vyčíslení ekologické újmy je obecně velmi problematické, neboť ji zpravidla nelze exaktně vyjádřit v penězích. Lze však vycházet z vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, které je v závazném stanovisku popsán. Ekologická újma, která vznikne pokácením dřevin, spočívá zejména v oslabení výše uvedených funkcí doprovodné izolační zeleně podél železniční trati a v oslabení vnitřních vazeb biotopu pro organismy vázané na dřeviny (zejména ptáky a drobné savce).

Dřeviny jsou v kolizi se stavbou – rekonstrukcí železniční tratě. Nejde o umístění nové stavby, ale o rekonstrukci železničního svršku i spodku, náhradu stávajícího úrovněvého přejezdu novým nadjezdem, přeložku přilehlé silnice II/115 (ulice Karlická) a další objekty s dráhou bezprostředně související (mosty, propustky, opěrné a zárubní zdi, protihlukové stěny, příkopy aj.), o úpravu železničního zabezpečovacího zařízení, železničního sdělovacího zařízení, inženýrských sítí a vybudování přístupové komunikace pro výhybnu Kosoř.

Ekologická újma vzniklá kácením dřevin bude kompenzována stávajícími dřevinami, z tohoto důvodu nebyla uložena náhradní výsadba. Náhradní výsadbu v místě dotčení (těleso dráhy a její bezprostřední okolí) není možné realizovat z bezpečnostních důvodů (ochrana trakce, rozhledové poměry). V území je řada jiných obdobných jedinců, kteří kácené dřeviny svým růstem v budoucnu dostatečně nahradí (zejména lesní zeleň v přiléhající přírodní rezervaci Staňkovka a též další mimolesní zeleň v blízkosti stávající dráhy).

Jelikož je důvodem kácení kolize se stavebním záměrem, byla stanovena podmínka, že kácení je možné až po vzniku práva provést stavební záměr podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). S uložením této podmínky se OCP MHMP plně ztotožňuje, nicméně vzhledem ke změnám stavebního práva (v současné době je účinný nový stavební zákon č. 283/2021 Sb.) změnil textaci této podmínky tak, že vypustil explicitní odkaz na „starý“ stavební zákon, aby vyloučil možné budoucí pochybnosti. Nemá to vliv na důvodnost uložení této podmínky, která spočívá v tom, aby nedošlo ke kácení dřevin, aniž by byl skutečně realizován stavební záměr.

Dále bylo v souladu s § 5 vyhlášky ochrany dřevin stanoveno, že kácení má být provedeno v období vegetačního klidu, tj. od 1. 11. do 31. 3. kalendářního roku. Období vegetačního klidu je obdobím, kdy dochází k útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřevin. Toto období je pro kácení doporučováno zejména z důvodu ochrany hnízdicího ptactva. V tomto období jsou utlumeny fyziologické procesy dřevin, ale je utlumena i aktivita většiny dalších živočichů.

Závěr: OCP MHMP podle ust. § 149 odst. 7 jako nadřízený správní orgán přezkoumal zákonnost i správnost závazného stanoviska. Po prostudování spisu shledal některé vady, které bylo nutné napravit, což OCP MHMP postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu učinil.

Vyjádření OCP MHMP k odvolacím námitkám týkajícím se závazného stanoviska ke kácení dřevin

Odvolatel Spolek na ochranu kvality života v okolí železnice v Černošicích namítá nedostatečné vyhodnocení zásahu do zeleně – kácení dřevin (text se vztahuje k závaznému stanovisku MěÚ Černošice, ale část obsahu by se mohla vztahovat i k stanovisku OŽP ÚMČ Praha 16):

Příloha územního rozhodnutí „Soupis mimolesní zeleně v prostoru stavby“ obsahuje pouze typový a číselný výčet dřevin bez jakéhokoli grafického nebo prostorového určení; nehodnotí ekologickou nebo funkční roli porostů; neobsahuje žádný návrh náhradní výsadby. Podmínky závazného stanoviska potvrzují, že rozsah kácení i návrh náhradní výsadby mají být teprve upřesněny ve fázi stavebního řízení. To je však v rozporu s účelem územního řízení, které má sloužit k předběžnému posouzení vlivu záměru na veřejné zájmy, včetně ochrany krajinného rázu.

Odvolatelé Ing. Kamila Holubová, Mgr. Libuše Maxová a spolek Kvalitní životní prostředí města Černošice, z.s. shodně namítají, že

závazné stanovisko neobsahuje výčet dřevin, které povoluje ke kácení. Bez dalšího pouze odkazuje na předloženou dokumentaci. Není z něj zřejmé, jak bylo ověřeno, že výčet dřevin předložený stavebníkem je správný. Není dostatečně odůvodněno (musí být posouzena ekologická a estetická funkce dřevin a tato funkce porovnána se zájmem, pro který jsou káceny). Ve stanovisku i rozhodnutí stavebního úřadu zcela chybí určení náhradní výsadby. Náhradní výsadba má být řešena až ve stavebním řízení. Dřeviny je přitom bez dalšího možné vykácet již na základě územního rozhodnutí.

Součástí územního rozhodnutí není pouze „Soupis mimolesní zeleně v prostoru stavby“, ale také ověřená projektová dokumentace. Ta obsahuje také výkresy, ve kterých jsou jednotlivé dřeviny zakresleny. Nemělo by tedy být pochyb o tom, které dřeviny budou káceny. Navíc souhlas s kácením zahrnuje v podstatě všechny dřeviny podél železniční trati.

Námitkám o chybějícím výčtu kácených dřevin a chybějícímu posouzení ekologických a estetických funkcí dřevin lze přisvědčit. Jak už OCP MHMP uvedl výše, není možné v závazném stanovisku udělit nekonkrétní obecný souhlas s kácením a odkázat na další fázi řízení (tj. fázi stavebního). Takový postup je nezákonný. Proto OCP MHMP závaznou část závazného stanoviska nahradil zcela novým textem, kde jsou jednotlivé dřeviny uvedeny.

Namítaná absence náhradní výsadby je oprávněná. Nicméně nikoliv nezákonná. Orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí (obdobně závazném stanovisku) o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin (§ 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny). Jak vyplývá z jazykového výkladu, nejedná se o povinnost. V praxi OCP MHMP a jemu podřízených úřadů městských částí je náhradní výsadba ukládána v naprosté většině případů, neuložení náhradní výsadby je zcela výjimečné. Nicméně projednávaný případ je právě takovou výjimkou. Jedná se o kácení v okolí frekventované železniční dráhy, která má být rekonstruována. V okolí drážního tělesa se dřeviny přirozeně náletově šíří a rozrůstají, aniž by šlo o cílenou výsadbu nebo úpravu. Zarůstání těsného okolí dráhy je jev z bezpečnostních důvodů nežádoucí. Navíc posuzovaná stavba vede na území Radotína částečně v zastavěném území a částečně podél zalesněného území přírodní rezervace Staňkovka. Vysazování dřevin na hranici lesa a železniční trati je nadbytečné, ekologické i estetické funkce jsou plně kompenzovány stávajícím porostem. Vysazování dřevin v zastavěném území je v rozporu s požadavky bezpečnosti, především rozhledových poměrů, např. v okolí železničního přejezdu ulice Karlická.

Tvrzení v poslední větě odvolání (*Dřeviny je přitom bez dalšího možné vykácet již na základě územního rozhodnutí.*) je nepravdivé. Kácení dřevin je v závazném stanovisku podmíněno stavebním povolením k projednávané stavbě. Kácet je tedy možné až poté, co bude povolen stavební záměr, který je důvodem tohoto kácení.

S pozdravem

JUDr. Ivana Hrušová

vedoucí oddělení právního
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

1. Ministerstvo dopravy (odbor infrastruktury, k rukám Mgr. Věrnocha, MD/58376/2025/910) – DS
2. OŽP ÚMČ Praha 16 (spolu se spisem 02476/2023/OVDŽP/Jh)
3. SUDOP PRAHA a.s., IČO: 25793349, Ing. Roman Čítek (IDDS: nd9sqfy)
4. spis OCP MHMP